

Pressemateriale

Ungekampagnen "Snyd ikke dig selv", efteråret 2011

Om indsatsen for at få flere unge i uddannelse i Ringsted Kommune, Sorø Kommune og Faxe Kommune

Interview med jobcenterchefer, statistik, cases og kontaktpersoner

”Snyd ikke dig selv” - ny lokal kampagne skal hjælpe flere unge i uddannelse og job

Jobcenter Ringsted og De Lokale Beskæftigelsesråd gennemfører i fællesskab med jobcentrene i Sorø og Faxe en lokal ungekampagne i efteråret 2011. Formålet med kampagnen er at få flere unge til at gennemføre en uddannelse samt at få flere virksomheder til at etablere praktikpladser - eller alternativt hjælpe med at afklare unge til uddannelse.

Kampagnen henvender sig til ca. 2.300 lokale virksomheder i Ringsted, Sorø og Faxe samt til unge under 30 år, der ikke har en kompetencegivende uddannelse - og til unge, der har svært ved at gennemføre en uddannelse.

Vi håber, at I vil være med til at give uddannelsesudfordringen opmærksomhed fordi:

- Konkurrencekraften på det lokale arbejdsmarked er truet, hvis ikke vi nu handler på udsigten til mangel på uddannet arbejdskraft
- Vi risikerer at tabe en hel generation af ungt talent på gulvet, hvis der ikke kommer fokus på uddannelse.

Vi har derfor udarbejdet nærværende informationsmateriale, som vi håber, at I vil bruge som inspiration til at sætte fokus på området. Materialet indeholder interview med relevante fagpersoner, statistik, casehistorier og meget mere.

Med håb om godt samarbejde.

Jobcenter Ringsted, Jobcenter Sorø, Jobcenter Faxe og De Lokale Beskæftigelsesråd

Presseansvarlig i Ringsted:

Jesper Switzer Møller
Ringsted Kommune
Tlf. 5762 6262
Dir. 2925 4448
jesm@ringsted.dk

Presseansvarlig i Faxe:

Kristen Olesen
Faxe Kommune
Tlf. 5620 3653
Mobil: 2176 1898
krol@faxekommune.dk

Presseansvarlig i Sorø:

Signe Foersom
Sorø Kommune
Tlf. 5787 6000
sifo@soroe.dk

Interview med jobcentercheferne i Ringsted, Sorø og Faxe	
”Tallene skræmmer”	3
Fakta om unge og uddannelse	5
Steffen Steffensen, formand for DI Sydsjælland	
”Ungdomsuddannelser lægger den faglige bund”	8
Michael Kaas-Andersen, direktør for Selandia (CEU), og Martin Nielsen, project director hos Project Femern Belt Development	
”Fremtidens store projekter kræver uddannede medarbejdere - virksomheder skal opruste nu”	9
Per Kongshøj Madsen, arbejdsmarkedsforsker	
”Færre faglærte vil krympe velfærden”	10
Jesper Møller, arbejdsmarkedskonsulent i Ringsted og Kristen Olesen, virksomhedskonsulent i Faxe samt Helle Kristensen, ungekonsulent i Sorø	
”En erhvervsuddannelse åbner mange muligheder for job”	11
Nicolai Rasmussen, HG-elev og på vej mod en elevplads i Netto	
”Jeg valgte det, jeg brænder for ...”	12
Emrah Øzdemir, butikschef i Netto Fuglebakken i Ringsted	
”Eleven er utrolig motiveret for både at lære og yde en indsats”	13
Katja Munch, kontorelev hos HARIBO Lakrids A/S	
”Elevpladsen lukker op for noget godt - for resten af livet”	14
Helge Lyng Larsen, personalechef hos HARIBO Lakrids A/S	
”En virksomhed af vores størrelse har en forpligtelse til at bidrage”	16

Tallene skræmmer

- alt for mange unge står fortsat uden uddannelse i Ringsted, Sorø og Faxe

Interview med jobcentercheferne fra Ringsted, Sorø og Faxe

Cirka hver fjerde unge under 30 år i Ringsted, Sorø og Faxe har i dag kun grundskolen som højest gennemførte uddannelse. Det svarer til over 8.000 unge, og det tal har fået jobcentrene i Ringsted, Sorø og Faxe til at tage initiativ til en kampagne, der skal hjælpe flere unge på vej med uddannelse og job.

”Vi står nu i en situation, hvor vi risikerer at tabe en hel generation på gulvet. Samtidig går det lokale arbejdsmarked en dystre fremtid i møde, da der er øget behov for uddannet arbejdskraft. Alene i Region Sjælland vil der over de næste 10 år mangle 2.000 faglærte, og derfor er vi nødt til at få øjnene op nu og gøre noget ved problemet – inden det er for sent”, siger Susanne Frydenlund, der er jobcenterchef i Ringsted.

En målrettet indsats for at få unge i uddannelse og arbejde i Ringsted har båret frugt, viser tal fra Undervisningsministeriets profilmodel. Den viser, at næsten 83 procent af Ringsteds afgående folkeskolegeneration fra 2009 gennemfører en ungdomsuddannelse indenfor de næste 25 år, mens næsten halvdelen af generationen vil gennemføre en videregående uddannelse. ”Det er resultater, som vi glæder os meget over, men der er stadig en stor udfordring tilbage”, mener jobcenterchef Susanne Frydenlund.

Stadig stor mangel på elevpladser

Det er især manglen på elevpladser, der gør det svært for de unge at gennemføre en uddannelse. I de tre kommuner står der lige nu 156 studerende uden elevplads og en del af kampagneindsatsen går derfor på at få flere virksomheder til at åbne døren for en elev eller lærling – eller alternativt hjælpe med at afklare unge ift. uddannelsesvalg ved at lade dem snuse til faget i en afgrænset periode. ”Alt for mange unge starter en uddannelse, men må opgive drømmen, fordi det er umuligt at finde en elevplads – derfor gør vi nu en ekstra indsats for at informere de lokale virksomheder om alle mulighederne for at hjælpe de unge på vej. For aftalerne er fleksible, og man behøver fx ikke binde sig i tre-fire år – derudover hænger økonomien efterhånden også godt sammen”, forklarer Kaare Pedersen, der er jobcenterchef i Sorø, og som i øvrigt har stor tiltro til, at de lokale virksomheder ikke vil snyde sig selv ved at kigge den anden vej.

I forbindelse med kampagnen modtager 2.300 virksomheder i Ringsted, Sorø og Faxe i den kommende tid et brev fra deres borgmester med informationsmateriale om de muligheder, der findes for at hjælpe de unge på vej med uddannelse og job samt et tilbud om et møde med en konsulent fra jobcentret. ”Vi håber, at virksomhederne vil være med til at vende udviklingen og sætte fokus på uddannelse, så Sorø, Ringsted og Faxe også i fremtiden bliver et attraktivt sted for nye virksomheder at etablere sig”, siger Kaare Pedersen.

Unge skal selv tage initiativ - både til uddannelse og til at opsøge virksomheder

Den anden halvdel af kampagneindsatsen målrettes de unge selv. Ifølge jobcenterchefen i Faxe, Vibeke Dyhr, er der her også meget at hente.

(fortsættes næste side)

Susanne Frydenlund
Jobcenterchef i Ringsted
Tlf. 5762 6401
suf@ringsted.dk

Kaare Pedersen
Jobcenterchef i Sorø
Tlf. 5787 0100
kaap@soroe.dk

Vibeke Dyhr
Jobcenterchef i Faxe
Tlf. 5620 3636
vda@faxekommune.dk

”Mange af de unge, der ikke er kommet i gang med en uddannelse, er formentlig blevet lullet i søvn i den periode, hvor det var nemt at få et ufaglært arbejde, og der er nu brug for, at de tager skeen i den anden hånd og selv gør en indsats for at komme til at passe ind på fremtidens arbejdsmarked. Derfor har vi talt med unge, der, på trods af vanskelige forudsætninger, har taget en uddannelse og dermed kan vise vejen for andre,” forklarer Vibeke Dyhr.

Jobcenterchefen fra Faxe pointerer videre: ”Der er en løsning for ALLE – også de unge, der måske har haft det svært i grundskolen og ikke umiddelbart har selvtilliden eller føler sig klar til at gå i gang med en uddannelse”.

”Vi arbejder hårdt på at synliggøre alle de vejlednings- og afklaringsstilbud, kommunen stiller til rådighed. I den forbindelse bruger vi også denne kampagne til at intensivere samarbejdet med skolerne og UU (Ungdommens Uddannelsesvejledning), for vi kan kun lykkes med at løse udfordringen via en fælles indsats,” understreger de tre jobcenterchefer fra Ringsted, Sorø og Faxe.

Facts og statistik

Region Sjælland er den mest uddannelsessvage region. Her er 28 procent af de unge mellem 20 og 24 år uden uddannelse ud over folkeskolen og ikke i gang med anden uddannelse, og det samme gør sig gældende for 22 procent af de unge mellem 25 og 29 år.

I Ringsted er de tilsvarende tal 28 procent og 21 procent.

I Faxe er de tilsvarende tal 30 procent og 23 procent.

I Sorø er de tilsvarende tal 28 procent og 21 procent.

Til sammenligning er de tilsvarende tal for Østdanmark (Region Sjælland og Region Hovedstaden) 21 procent og 16 procent.

Kilde: Beskæftigelsesregion Hovedstaden & Sjælland: Unge, Uddannelse og Ledighed i Østdanmark, april 2010.

Om ni år vil der være 108.000 ufaglærte for meget i Danmark. En enorm udfordring, hvor uddannelse er den afgørende brik.

Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Der mangler 9.661 praktikpladser i Danmark. I Faxe er der i øjeblikket 68 unge uden praktikplads, i Ringsted 45 og i Sorø 43.

Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Uni-C.

Kort om kampagnen

Kampagnen hedder ”Snyd ikke dig selv / Snyd ikke din virksomhed”. For hvad enten man er ung uden uddannelse eller lokal virksomhed med behov for uddannede medarbejdere, snyder man kun sig selv, hvis man ikke nu sætter uddannelse højest på dagsordenen.

Kampagnen afvikles fra oktober til december 2011 og indeholder:

- Informationsfolderen ”Snyd ikke virksomheden” sendt direkte til ca. 800 virksomheder i Ringsted, 700 virksomheder i Sorø og cirka 800 i Faxe.
- Møder med 50 virksomheder i Ringsted, 40 med virksomheder i Sorø og 80 virksomheder i Faxe.
- Infoc hæfter til unge.
- Kampagnematerialer i jobcentret.
- Temadag for relevante fagpersoner.

Fakta om unge og uddannelse

Eksisterende uddannelses tilbud

Almindelig erhvervsuddannelse - www.eud.dk

Der findes 110 erhvervsuddannelser med en varighed på mellem 1,5 og 5,5 år at vælge imellem. Erhvervsuddannelserne er praktisk betonedede uddannelser. Det meste af uddannelsen foregår i en virksomhed, mens den teoretiske del af uddannelsen foregår på en erhvervs-skole eller teknisk skole, AMU-center, landbrugsskole eller på en social- og sundhedsskole. Virksomhederne har forskellige muligheder for at tage elever ind afhængigt af, hvad der passer dem, og med få undtagelser kan virksomhederne modtage 70.000 kr. for hver ny uddannelses-aftale, de indgår med en elev.

Voksenlærling - www.fremtidenerfaglært.dk

Alle over 25 år kan tage en erhvervsuddannelse som voksenlærling. Relevant erfaring kan godskrives og arbejdsgiveren kan få tilskud til lønnen inden for brancher med gode beskæftigelsesmuligheder. Der er pt. et løntilskud på 30 kr. i timen i op til to år.

Grundlæggende voksenuddannelse (GVU) www.uvm.dk

For alle unge over 25, der allerede har en kort uddannelse. Uddannelsen indeholder bl.a. AMU-uddannelser og andre erhvervsuddannelseselementer. Uddannelsen indeholder ikke praktik.

Erhvervsgrunduddannelse (EGU) www.egu.dk

Et toårigt grundforløb med megen praktik og kun lidt teori for unge, der har for svært ved at tage en almindelig erhvervsuddannelse. Der er et løntilskud på 30 kr. i timen i op til 7 måneder.

Produktionsskole - www.produktionsskolerne.dk

Skoleophold på max. ét år med praktisk og teoretisk undervisning til unge under 25, som ikke umiddelbart har forudsætninger for at begynde på en ungdomsuddannelse.

Afklaring til uddannelse

Virksomhedspraktik

Er en mulighed for unge, hvor man arbejder i en virksomhed samtidig med, at man fortsat modtager kontanthjælp eller dagpenge. Praktikken giver den unge indblik i faget, og praktikken kan måske bruges som springbræt til at indgå en uddannelsesaftale med virksomheden.

Løntilskud

Er en mulighed for alle unge over 18 år efter 26 ugers ledighed. Virksomheden modtager et tilskud til lønnen i en afgrænset periode, og den unge får bedre kendskab til et bestemt fag, som han eller hun overvejer at uddanne sig indenfor. Løntilskudsjobbet kan blive springbrættet til at få en læreplads eller til at blive ansat på almindelige vilkår evt. med supplerende kurser.

Mentorstøtte

Hvis der er særlige behov, kan jobcentret tilbyde støtte i form af frikøb af timer til en mentor, der sørger for introduktion og oplæring af den unge. Mentoren er typisk en erfaren medarbejder eller en ekstern konsulent. Mentorstøtte kan bevilges i forbindelse med alle forløb og ansættelsesformer, hvis behovet for mentoren er afgørende for, at den unge falder godt til.

Få mere information

Undervisningsministeriet: www.uvm.dk

Vejledingsportal med beskrivelse af samtlige uddannelser: www.ug.dk

Statistik over praktikpladser samt mødested for virksomheder og elever: www.praktikpladsen.dk

Ungepakke 3

Ny bred politisk aftale til indsatsen mod ungdomsarbejdsløshed

Den gamle VK-regering vedtog i juli en ny ungepakke, der skal mindske ungdomsarbejdsløsheden og få flere unge i job eller uddannelse. Pakken består af en bred vifte af initiativer, der gavner unge med forskellige udfordringer og behov.

1. Mulighed for "opkvalificeringsjob" til alle ledige uanset uddannelse

Ordningen giver mulighed for, at ufaglærte og faglærte samt personer med forældede uddannelser i forbindelse med en ansættelse kan få tilskud til uddannelse i op til 6 uger.

2. Måltrettet aktiv indsats over for unge ledige inden for bygge- og anlægsområdet

Der oprettes en pulje til jobrettet opkvalificering af langtidsledige. Midlerne øremærkes til en måltrettet indsats for unge under 30 år i bygge- og anlægssektoren og det ufaglærte område, som er langtidsledige eller er i særlig risiko for langtidsledighed.

3. Måltrettet uddannelse til unge ledige

Måltrettet uddannelse kan hjælpe unge, der har svært ved at få et arbejde, i job, og der er afsat midler til forsøg med måltrettet uddannelse til unge faglærte ledige dagpenge- og kontant-hjælpsmodtagere.

4. Tilskud til erhvervsrettet kompetenceudvikling af akademikere

Begrænsede erhvervsrettede kompetencer kan være en barriere for ansættelse af unge akademikere, og der afsættes derfor en pulje til erhvervsrettet kompetenceudvikling ved ansættelse af akademikere i små og mellemstore virksomheder.

5. Markedsføring af akademikere overfor små og mellemstore virksomheder

6. Styrkelse af videnpilotordningen

Videnpilotordningen er et tilbud til små og mellemstore virksomheder om ansættelse af en højtuddannet medarbejder, hvor virksomheder kan få tilskud til ansættelsen. Den eksisterende ordning får tilført flere midler i 2011-2013.

7. Jobrotation til ledige med videregående uddannelser

Jobrotation giver mulighed for, at ledige kan komme i vikarjob på virksomhederne i en periode, mens andre ansatte går på efteruddannelse og kan dermed være en adgangsbillet til et efterfølgende job.

8. Læse- skrive- og regnekurser til flere unge

9. Kampagne for flere praktikpladser

Indsatsen over for virksomheder, der ikke i forvejen har uddannelsesaftaler med elever, skal intensiveres.

10. Kampagne for flere trainee-forløb

11. Mulighed for kompetencebevis for deltagelse i produktionsskoleforløb

Unge uddannet fra produktionsskolerne vil få nye kompetencebeviser, der dokumenterer deres skoleforløb.

12. Flere standardiserede egu-forløb

Erhvervsgrunduddannelsen (egu) er en individuelt tilpasset ungdomsuddannelse for unge under 30 år, som ikke umiddelbart kan gennemføre en anden kompetencegivende ungdomsuddannelse.

Baggrund

Ungepakken er på godt 100 millioner kroner, og den er baseret på en bred, politisk aftale mellem Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne.

Få mere information

Den komplette beskrivelse af ungepakke 3 kan hentes hos Beskæftigelsesministeriet

på <http://bm.dk/Aktuelt/Nyheder/Pressemeddelelser/Arkiv/2011/07/12%20initiativer%20skal%20hjaelpe%20unge%20arbejdsløse%20med%20at%20faa%20job.aspx>

Ingen uddannelse - store konsekvenser

Når klokken ringer ud efter sidste skoledag i folkeskolen, står den unge over for et valg med store konsekvenser. Desværre er der stadig mange unge, som træffer det forkerte valg og aldrig får taget en uddannelse eller springer fra midt i uddannelsen. De må senere i livet se sig selv stå sidst i køen til de spændende job og de gode lønninger. Hvis de ellers er så heldige overhovedet at få et job.

Der er med andre ord stor forskel på det liv, som unge med uddannelse eller ungdomsuddannelse får, og det liv som unge uden uddannelse får. Groft sagt er uddannelse den sikreste vej til et godt liv med stabil indkomst og selvforsørgelse.

F.eks. vil unge, der tager en ungdomsuddannelse, senere i livet nemlig have større sandsynlighed for både at få et job og for at få et højtlønt job end de unge, der efter folkeskolen vælger ikke at tage en uddannelse.

Det viser en undersøgelse, der følger årgangen af 15-årige fra 1990. Analysen er foretaget af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og viser, at lidt over 20 procent af årgangen var uden en ungdomsuddannelse ti år efter årgangens afslutning af 9. klasse.

Økonomisk er de unge, der tager en ungdomsuddannelse, bedre stillede senere i livet end unge uden en ungdomsuddannelse. De vil få en højere løn og samtidig vil lønnen stige mere over tid. Desuden er der blandt de uddannede 15 procent flere, der køber ejerbolig, end der er i gruppen uden uddannelse.

Undersøgelsen viser også, at de unge uden ungdomsuddannelse har hele 12 gange større risiko for at komme på førtidspension eller blive kontanthjælpsmodtagere senere i livet end unge med en ungdomsuddannelse. Konkret var kun 70 procent af ungdomsårgangen fra 1990 uden ungdomsuddannelse i beskæftigelse 18 år efter folkeskolen, hvor beskæftigelsen for de unge med ungdomsuddannelse lå på omkring 90 procent.

Uddannelse har ikke kun en positiv effekt på indtægterne, men også på helbredet. Medicinforbruget er cirka 20 procent større for ufaglærte sammenlignet med personer med videregående uddannelse. Samtidig er levetiden blandt ufaglærte kortere end levetiden blandt uddannede. Statistisk set vil ufaglærte mænd leve fire år kortere end mænd med uddannelse og på kvindesiden er forskellen på cirka 2,5 år.

Uddannelse er derfor et afgørende skridt på vejen til at opnå det, som mange mennesker anser for at være en hel basal ting i livet - evnen til at kunne forsørge sig selv. Og i det store perspektiv er uddannelse vigtig for samfundet, så vækst og velstand kan opretholdes.

Kilder:

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd:

Unge uden uddannelse går en usikker fremtid i møde, rapport fra maj 2011

Øget uddannelse giver danskerne et bedre helbred, rapport fra februar 2011

Ungdomsuddannelser lægger den faglige bund

Med over 30 års erfaring som selvstændig erhvervsdrivende ved formanden for DI Sydsjælland, Steffen Steffensen, hvad der betyder noget for virksomhedens daglige drift. I den globale konkurrence kan man ikke overdrive vigtigheden af faglært arbejdskraft, mener han.

”Som forretningsdrivende er man dybt afhængig af dygtige hænder. En faglært har forståelse for det kvalitetsniveau, der er brug for. Gennem deres uddannelse bliver de udstyret med en række koder for, hvad der er godt nok,” siger Steffen Steffensen.

Steffen Steffensen har i de sidste 30 år været med til at udvikle og drive et stort antal virksomheder. Stort set alle virksomhederne har været internationalt orienteret med eksporthandel. I dag er han medejer af en produktionsvirksomhed med 700 ansatte og en mindre virksomhed, der rejser og servicere vindmøller i hele verden.

”Når man til dagligt arbejder i ægte global konkurrence, ved man, hvad dygtige faglærte medarbejdere betyder – de betyder alt,” fortæller han.

Steffen Steffensen mener, at det er tvingende nødvendigt at skabe nok faglærte hænder til at klare fremtidens konkurrence på et globaliseret marked. Ifølge ham begynder det høje faglærte niveau allerede ved ungdomsuddannelserne, som ligger til grund for den videre vej i arbejdslivet.

”Det er derfor afgørende, at de unge ikke hopper ud af systemet, men vælger en ungdomsuddannelse, der åbner op for et arbejdsliv som faglært. Der er mange muligheder at vælge imellem, og om vejen går via erhvervsuddannelserne, produktionsskole, voksenalærling eller ved at tage et af de andre tilbud, er ikke det afgørende,” mener Steffen Steffensen.

Afgørende er lysten til at tage en uddannelse og lære et fag. Motivationen har stor betydning for den enkelte unges udvikling både under uddannelse og på arbejdspladsen, og faglig stolthed er afgørende for kvaliteten af det arbejde, man udfører.

Steffen Steffensen ærgrer sig over, at mange unge i dag ikke tager en uddannelse: ”Danske arbejdspladser er afhængige af, at der bliver ved med at være dygtige faglærte medarbejdere. I kapløbet med andre nationer, hvor der bliver postet masser af nyuddannede unge ud på arbejdsmarkedet hvert år, er den eneste måde, Danmark kan holde sit niveau på, fortsat at få tilført faglært arbejdskraft.”

Samtidig peger Steffen Steffensen også på, at virksomhederne selv har et ansvar for at få tilført den nødvendige, faglærte arbejdskraft ved at oprette elevpladser: ”Uden elevpladser kan de unge ikke få den nødvendige indsigt i faget eller afslutte deres uddannelse. Desuden tilfører de unge elever ofte noget helt andet til arbejdspladsen – nemlig friske øjne og ung energi.”

Interview med:

Steffen Steffensen
Formand for DI Sydsjælland og selvstændig erhvervsdrivende

Kontakt:

Tlf. 2687 3336

stst@liselundfontaenen.dk

Fremtidens store projekter kræver uddannede medarbejdere - virksomheder skal opruste nu

Michael Kaas-Andersen, direktør for Selandia (Center for erhvervsrettet uddannelse) i Slagelse, mener, at der ud over den unges egen indsats for at tage en uddannelse, også spiller andre faktorer ind. For selvom mange unge begynder på deres drømmeuddannelse, er det ikke alle, der bliver færdige, og en del af forklaringen skyldes manglen på elevpladser i virksomhederne.

Mange erhvervsuddannelser kræver en elevplads for at de unge kan færdiggøre deres uddannelse, og uden elevplads er der risiko for, at de unge falder fra uddannelsen. De seneste tal fra Undervisningsministeriet viser, at 9.661 unge i øjeblikket står uden elevpladslads.

Inden for ti år vil der være over 100.000 ufaglærte for meget på arbejdsmarkedet, og den faldende efterspørgsel på ufaglært arbejdskraft betyder, at det er afgørende, at de unge får sig en uddannelse.

”Vi risikerer at stå med en marginaliseret gruppe af mennesker uden uddannelse, der ikke kan få et job. Efterspørgslen på ufaglært arbejdskraft falder, og de job vender ikke tilbage. Tilbage står en gruppe uden nogen rigtige jobmuligheder,” siger Michael Kaas Andersen.

Det er ikke kun i forhold til den enkelte unge, at elevpladserne er vigtige. Arbejdsmarkedet har konstant brug for friske kræfter med en faglig uddannelse.

”Om bare tre år vil der være 10.000 flere, der forlader arbejdsmarkedet, end der kommer ind på arbejdsmarkedet. Virksomhederne har brug for kvalificeret og faglært arbejdskraft, og de må derfor også for deres egen skyld oprette nok elevpladser, så de unge kan færdiggøre deres uddannelse,” fortæller Michael Kaas-Andersen.

Michael Kaas-Andersen fortsætter: ”Vi har på Selandia og de andre skoler muligheden for at oprette skolepraktik for de elever, som ikke finder en elevplads hos en virksomhed. Men det er mere attraktivt og motiverende for de unge at komme ud i virksomhederne end at blive på skolen i denne periode, og desuden får virksomhederne opdateret viden og inspiration fra eleverne.”

Ud over det positive løft, som virksomheden kan få ved at ansætte en elev, er det også blevet billigere at oprette elevpladser, da virksomhederne kan få helt op til 70.000 kr. i præmie pr. uddannelsesaftale.

Betydningen af, at virksomhederne tager den kommende mangel på faglært arbejdskraft alvorligt, er Project Director Martin Nielsen fra Fonden Femern Belt Development helt enig i. Han mener, at kommuner som Ringsted, Sorø og Faxe ligger i et smørhul, hvad angår de kommende store bygge- og anlægsprojekter i Østdanmark.

”Projekter som Femern Bælt-forbindelsen, MetroCity-ringen, sygehusbyggeri mv. vil i sig selv skabe mange nye arbejdspladser. Dertil kommer hele den aftedte servicedel, da den øgede aktivitet i området betyder flere kunder til en lang række erhverv. Det er derfor nu, virksomhederne skal opruste på medarbejdersiden, så de er klar, når de store projekter og ikke mindst alle de aftedte erhvervs muligheder tager fart,” mener Martin Nielsen.

En analyse fra Beskæftigelsesregion Hovedstaden og Sjælland viser, der i gennemsnit vil blive skabt 6.400 arbejdspladser pr. år i Østdanmark frem til 2020, og allerede om fire år er der risiko for mangel på faggrupper som faglærte murere, elektrikere, bygningsmalere og VVS'ere.

Interview med:

Michael Kaas-Andersen
Direktør for Selandia – Center for
erhvervsrettet uddannelse

Kontakt:

Tlf. 58 56 70 60

mika@selandia-ceu.dk

Project Director Martin Nielsen fra Fonden
Femern Belt Development

Kontakt:

martin@femern.info

Kilder:

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Færre faglærte vil krympe velfærden

I fremtiden bliver der massiv mangel på faglært og uddannet arbejdskraft – så meget, at velfærden er truet. Det er derfor afgørende, at unge ikke blot begynder, men også afslutter uddannelser, som kvalificerer dem til et stadigt mere krævende arbejdsmarked.

Mest markant bliver overskuddet af ufaglært arbejdskraft på Sjælland og i Hovedstadsregionen, og kampagnen fra jobcentrene i Ringsted, Sorø og Faxe, der skal få flere unge i uddannelse, hilses derfor velkommen af Per Kongshøj Madsen, der er professor og arbejdsmarkedsforsker ved Aalborg Universitet.

”Får vi ikke imødekommet efterspørgslen på uddannet og faglært arbejdskraft, synker vi stille og roligt ned i dybet som et halvfattigt land med et halvdårligt klima,” siger Per Kongshøj Madsen.

Selvom Per Kongshøj Madsen altid advarer mod at stole for meget på konkrete tal, så er han ikke i tvivl – samtlige prognoser tegner det samme billede. Faglært og højtuddannet arbejdskraft bliver en mangelvare i løbet af bare de næste ti år, og han forudser alvorlige konsekvenser for både den danske velfærd og Danmarks position på det globale marked, hvis ikke efterspørgslen bliver imødekommet.

”Den offentlige velfærd kan jo ikke opretholdes uden kompetent arbejdskraft. Vi får simpelthen ikke de serviceydelser, som vi drømmer om,” siger Per Kongshøj Madsen og minder om, at en stor andel af de mennesker, der arbejder på serviceområdet i dag, er på vej på pension.

Desuden bliver det svært at følge med på et globaliseret marked:

”I Danmark kan vi ikke konkurrere på billig produktion, det er der andre lande, der er meget bedre til end os. Vi skal konkurrere på faglighed og et højt vidensniveau,” fortsætter han.

Per Kongshøj Madsen understreger, at der er behov for endnu flere tiltag, der kan afhjælpe efterspørgslen på og skabe tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft.

Interview med:

Per Kongshøj Madsen
Professor og forsker i arbejdsmarked ved
Aalborg Universitet

Kontakt:
Tlf. 22 43 10 77
pkm@epa.aau.dk

Interview med Jesper Switzer Møller, Virksomheds- og arbejdsmarkedskonsulent, Jobcenter Ringsted, Kristen Olesen, Virksomhedskonsulent hos Jobcenter Faxe samt Helle Trier Kristensen, Ungekonsulent, Jobcenter Sorø

En erhvervsuddannelse åbner mange muligheder for job

Mange unge er bange for at låse sig fast på en uddannelse. Det betyder, at de måske ender med at vælge en uddannelse, som de ikke brænder for – og så risikerer de aldrig at få gennemført den. Men konsekvensen af, at de unge ikke gennemfører deres uddannelse kan være stor, og det kan blive svært at finde arbejde som ufaglært.

”Det er efterhånden tydeligt for alle, at der i Danmark er en øget efterspørgsel på uddannet, faglært arbejdskraft, og hvis virksomhederne ikke kan finde de rette medarbejdere i Danmark, søger de dem i udlandet. Jobsøgende har i dag svært ved at finde ufaglært arbejde, og den eneste fornuftige løsning for vores mange unge er at tage en uddannelse,” fortæller virksomhedskonsulent Kristen Olesen fra Jobcenter Faxe.

Jesper Switzer Møller, Virksomheds- og arbejdsmarkedskonsulent hos Jobcenter Ringsted, supplerer: ”En af vejene til en uddannet fremtid går f.eks. via en erhvervsuddannelse. Det er en uddannelse, som har eksisteret i mange år, og som bygger på et uddannelsesforløb mellem en elev og en virksomhed. Det er derfor en uddannelsesstype, som i dag er dybt integreret i virksomhedernes tilgang til at tage ansvar for fremtidens arbejdskraft. Tidligere hed det lærlingeuddannelser, og derfor omtales elever ofte som lærlinge – og særligt ude på virksomhederne.”

Erhvervsuddannelsen består af et grundforløb og et hovedforløb. Grundforløbet foregår som regel på skolen, mens eleverne normalt har en uddannelsesaftale med en virksomhed i hovedforløbet, hvor der veksles mellem praktik og skoleophold. Mulighederne er mange. I dag er der 109 erhvervsuddannelser med 326 trin eller specialer, som er grupperet i 12 fælles indgange. I grundforløbet prøver eleven de forskellige specialer, som findes i den enkelte indgang. Det gør det lettere for den unge at vælge specialisering efterfølgende, da det først er efter grundforløbet, der skal vælges speciale.

Men selvom man har specialiseret sig i sin erhvervsuddannelse, er der fortsat mange muligheder for at skifte karrierevej, forklarer Ungekonsulent hos Sorø Jobcenter Helle Trier Kristensen: ”Det er ikke altafgørende og ødelæggende for ens karriere, hvis man har uddannet sig som ét og senere ønsker at arbejde med noget andet. Faktisk har rigtig mange på arbejdsmarkedet en anden uddannelsesretning end den, de reelt arbejder med, f.eks. en elektriker, der arbejder som ejendomsservicefunktionær eller en mediegrafiker, der ender med at arbejde som konsulent for en arbejdsgiverforening. Men fælles er, at det næsten altid er den faglige uddannelse, som er adgangen til det pågældende arbejde.”

Der er samtidig kontante fordele for unge ved at tage en erhvervsuddannelse, da eleven får løn i den periode, han eller hun har en uddannelsesaftale med en virksomhed – både i praktikperioden og under skoleophold. Derfor er eleven væsentlig bedre økonomisk stillet end dem, der vælger en uddannelse, hvor der kun er mulighed for SU. Erhvervsuddannelsen er også en meget hurtigere vej til at få en højere faglært løn end de øvrige ungdomsuddannelser – f.eks. er studenter fortsat ufaglærte. Så rådet fra konsulenterne til de unge er, at de skal vælge en uddannelse, de føler noget for – og gerne en erhvervsuddannelse.

”Når du vælger uddannelse med hjertet, bliver det lettere for dig at gennemføre uddannelsen. Og hvis du ikke gennemfører din uddannelse, står du stadig som ufaglært og vil have svært ved at finde arbejde,” slutter de tre konsulenter af.

Interview med:

Kristen Olesen

Virksomhedskonsulent

Faxe Kommune

Kontakt:

Tlf. 5620 3653

Mobil: 2176 1898

krol@faxekommune.dk

Jesper Switzer Møller

Virksomheds- og arbejdsmarkedskonsulent

Ringsted Kommune

Tlf. 5762 6262

Mobil: 2925 4448

jesm@ringsted.dk

Helle Trier Kristensen

Ungekonsulent

Sorø Kommune

Tlf. 5787 6976

Mobil: 2927 3169

htkr@soroe.dk

Interview med Nicolai Rasmussen, 20 år
HG-elev og på vej mod en elevplads i Netto

Jeg valgte det, jeg brænder for ... - og jeg ved, det giver pote, når jeg arbejder hårdt

Den lille, sorte hund med den gule kurv blev Nicolais skæbne. Et tremåneders praktikophold hos Netto var afgørende for, at Nicolai nu går på HG1 og kan se frem til en elevplads hos Netto på Fuglebakken i Ringsted, når han er færdig med HG2.

”Jeg elsker omgangen med kunderne. Vi har stamkunder, og mange af dem vil gerne sludre en lille smule med os. Kollegerne er også rigtig gode, og hvis vi f.eks. har gjort en ekstra indsats, drikker vi en sodavand sammen efter arbejde. Det er med til at give sammenhold,” fortæller Nicolai.

Nicolai har tidligere begyndt på to uddannelser som mekaniker og murer efter at have arbejdet på en tankstation, men ingen af uddannelserne var det rigtige for ham.

Det var derfor en god oplevelse at komme i praktik hos Netto, og Nicolai oplevede, at arbejdsformen i butikken er den helt rigtige for ham. ”Der er tempo på, og man kan hele tiden se, hvor langt man er kommet, når man f.eks. sætter ting på hylde og rydder op. Resultaterne er tydelige, og jeg bliver udfordret i forhold til at bevare overblikket, lige meget hvad der sker,” fortæller han.

Da Nicolai spurgte sin chef, om han kunne blive elev, lød beskeden, at han skulle læse HG først. Derfor går Nicolai på øjeblikket på HG1, som er på ca. 30 timer om ugen. Der ikke så mange lektier, hvilket passer Nicolai godt, for det betyder nemlig, at han kan arbejde ca. ti timer om ugen i Netto ved siden af studiet. På den måde er han også i kontakt med butikken og kollegerne, og han glæder sig til at blive en del af det elevforløb, som Netto tilbyder.

Nicolai ser frem til at blive en helt fast del af teamet, hvor han oplever, at der ikke er forskel på folk i hverdagen: ”Eleven arbejder på lige fod med alle andre og får lov til at prøve mange ting af. Det er ikke noget med, at de bare går rundt med en kost i hånden hele dagen. Det er også rart, at chefen laver det samme som de andre kolleger, så vi har et godt sammenhold.”

Nicolai er meget bevidst om de muligheder, som en elevplads hos Netto giver ham: ”Jeg ved, at hvis jeg arbejder hårdt og med god energi, lægger ledelsen mærke til det. Jeg kunne godt tænke mig at arbejde mig hele vejen op til at blive butiksleder, men det er selvfølgelig en langsigtet plan.”

”Jeg tror, at det vigtige er, at man brænder for det, man laver, og at man kan lide det. Om ti år ser jeg stadig mig selv være i butiksbranchen, og måske sidder jeg oven i købet i min chefs stol,” slutter Nicolai af med et skævt smil, inden han går ud for at tømme de sidste kasser på lageret.

Nicolai Rasmussen

HG-elev og kommende elev hos Netto

Kontakt:

Tlf. 2254 2009

Interview med Emrah Øzdemir,
butikschef i Netto Fuglebakken i Ringsted

”Eleverne er utrolig motiverede for både at lære og yde en indsats”

- og så er de stabil arbejdskraft

Indtil for nylig havde butikschef i Netto på Fuglebakken i Ringsted, Emrah Øzdemir, ikke den store erfaring med at have elever. Emrahs distriktschef havde med Emrahs ord ”været efter os for at tage elever ind”. Distriktschefen sagde til sine butikschefer, at elever er engagerede og en god arbejdskraft samtidig med, at man gør noget for de unge ved at give dem en elevplads, så de bliver faglærte.

Så Emrah besluttede at benytte sig af muligheden og har lige nu sin første elev ansat. Det viste sig, at distriktschefen havde ret i sin positive vurdering af elever, og faktisk så meget, at Emrah nu også har en elev på venteliste.

Ud over den nuværende elev, så Emrah allerede nu har sagt ja til at ansætte Nicolai som elev. Nicolai var sidste år i en tre-måneders praktik hos Netto, og han fandt ud af, at han rigtig gerne vil fortsætte som elev. Emrah havde dog en betingelse for at love Nicolai en elevplads, nemlig at han tager et HG-forløb. Derfor er Nicolai nu godt på vej med HG1 samtidig med, at han arbejder ca. 10 timer om ugen i butikken.

Det er Emrahs erfaring, at eleven gerne vil lære og lægger stor energi i sit arbejde. Eleven kommer med mange initiativer, f.eks. nye opstillinger i frugt & grønt-området eller bestiller ekstra af en bestemt vare hjem, fordi han har ideer til, hvordan den kan præsenteres ekstra godt for kunderne. Det er en del af Emrahs ledelsesfilosofi, at eleven skal have plads til at boltre sig og prøve muligheder af, og han griber kun ind, hvis han kan se, at der er behov for det. På den måde drager eleven også sine egne erfaringer og oplever samtidig tillid fra ledelsen.

”Det er en stor fordel for mig at ansætte unge mennesker som elever. Jeg oplever eleverne som motiverede og initiativrige, og de passer deres arbejde. Samtidig er de ikke så udgiftstunge for virksomheden med de gode tilskudsmuligheder, der er. Jeg kan kun anbefale dem, der endnu ikke har haft elever, at prøve det,” fortæller en tilfreds Emrah Øzdemir.

Den eneste ulempe, som han kan se ved at have elever, er, at de indimellem er på skole, når de under elevtiden følger Nettos egen elevuddannelse. Derfor er der lidt ekstra arbejde med at justere vagtplanen, når eleven er på skoleophold, for eleven udfylder en rigtig arbejdsplads, og det bliver mærket, når han er væk.

Emrah Øzdemir

Butikschef Netto Fuglebakken, Ringsted

Kontakt:

Tlf. 5760 3432

Interview med kontorelev Katja Munch, 25 år
HARIBO Lakrids A/S

Elevpladsen lukker op for noget godt – for resten af livet”

- hos HARIBO får Katja en bred uddannelse og masser af erfaring

Katja er et skoleeksempel på et menneske, som er i stand til at sadle om og se nye muligheder, når de opstår. Den aktive hestepige, der som ung aldrig kunne sidde stille, er rigtig glad for den udfordrende hverdag som kontorelev hos HARIBO.

”Det er spændende og varieret, og vi har meget travlt. Da jeg var yngre, troede jeg, at kontorarbejde var noget med at sidde helt stille, men nej... Jeg sidder i øjeblikket i salgskontoret, hvor vores kunder og sælgere ringer samtidig med, at jeg skal ordne toldpapirer, ordrer og meget andet. Jeg skal selv prioritere, så alle opgaver bliver løst på det rigtige tidspunkt i løbet af dagen,” fortæller Katja.

”Jeg indgår på lige fod med de andre på kontoret, og jeg får en rigtig god oplæring. Selvom mine kollegaer har mere end 20 års erhvervserfaring, har jeg som ung måske nogle små fif til f.eks. genvejstaster, så vi kan sparre hinanden på mange måder.”

Kontoruddannelsen er Katjas anden uddannelse. For nogle år siden blev hun butiksassistent, men slidigt i anklen gjorde, at hun var nødt til at vælge en anden karriere, hvor hun ikke skulle stå og gå så meget. I stedet tager hun nu en kontoruddannelse med speciale i administration, som hun ser som indgangen til en verden af muligheder.

Katja tænkte meget over at træffe det rigtige valg: ”Skolen hjalp mig med at afklare hvilken linje, jeg skulle vælge. Jeg valgte den brede kontoruddannelse med speciale i administration, fordi den giver mig nogle generelle kompetencer, som jeg kan bygge videre på. Jeg har altid muligheden for at bygge ovenpå denne uddannelse, og det var noget, jeg tænkte meget over under mit skoleforløb.”

Det har været vigtigt for Katja at sikre sin fremtid ved at tage en uddannelse, som hun kan bruge mange år frem. Inden hun begyndte uddannelsen, gjorde hun sig bevidst om, hvilke muligheder, der var her og nu, og hvad hun kunne tænke sig af fremtiden. ”Og man skal være realistisk i sine overvejelser,” mener hun.

Katja ønskede f.eks. ikke lang transport til hverken uddannelse eller elevplads, og det var heller ikke muligt at flytte efter det, fordi hun allerede havde købt hus. Derfor søgte hun helt bevidst kun lokale elevpladser indenfor kontorfaget med speciale i administration.

(fortsættes næste side)

Katja Munch

Kontorelev hos HARIBO Lakrids A/S

Kontakt:

Tlf. 2762 7882

Det var svært at være 17 år og skulle beslutte, hvad resten af livet skulle bruges til, husker Katja. Derfor valgte hun dengang at springe ud i job og uddannelse, og hun har på den måde fået mange erfaringer at trække på resten af livet, selvom det i første omgang ikke gik helt, som hun havde regnet med.

”Det vil jeg helt klart også råde andre til at gøre – spring ud i det! Tag et job bare for at prøve branchen og jobbet af. Begynd på en uddannelse. Kig dig omkring – der er masser af muligheder. Og du kan altid komme videre fra din første uddannelse, når du har mere erfaring, eller hvis du tager ekstra kurser senere i livet.”

Hos HARIBO oplever Katja en arbejdsplads med gode kolleger, sammenhold, skøn kantine, flexordning, uddannelser og kurser. Samtidig giver den store virksomhed hende muligheden for at prøve flere afdelinger i løbet af sin elevtid. Allerede da hun begyndte på sin elevperiode, lå der et skema klar til hende med bl.a. salg, bogholderi og HR, men skemaet er ikke mere fast, end at det kan ændres, hvis hun forelsker sig fuldstændig i et bestemt arbejdsområde.

Interview med personalechef Helge Lynge Larsen,
HARIBO Lakrids A/S

En virksomhed af vores størrelse har en forpligtelse til at bidrage

- vores elever skal jo gerne ende med at være lærlinge, som vi selv har lyst til at ansætte

Virksomheden HARIBO i Faxe er et traditionsrigt sted med en rummelig personalekultur. En af traditionerne er løbende at tage elever ind, og man har typisk tre til fire elever inden for kontor, smed og elektriker.

”Det er en hel naturlig ting for os at tage elever ind, og det er ikke lige sådan at lave om på”, fortæller Helge Lynge Larsen, som er personalechef for de ca. 300 medarbejdere i administrationen og produktionen. Han overvejer at sætte ansættelsen af elever mere i system, så der løbende starter en ny elev, når den igangværende er halvvejs gennem forløbet: ”Det vil give et godt flow for vores ansatte, at de hele tiden har en elev og ikke kun i visse perioder.”

”En virksomhed af vores størrelse har en forpligtelse til at bidrage både med at give de unge mennesker en uddannelse og også med at holde hjulene i gang på et større plan,” mener Helge Lynge Larsen. Til spørgsmålet, om det ikke lyder meget idealistisk, svarer han uden tøven: ”Jo, men det må det også gerne være. Vi vil gerne gøre noget godt i det samfund, vi er en del af.” Og til spørgsmålet, om eleverne ikke tager mere tid og koster mere end de giver, svarer han igen uden tøven: ”Selvfølgelig bruger de unge af vores energi – men de bidrager også. De er ikke bare stik-i-rend-drenge, men får selvstændigt ansvar, og tanken er jo, at de så hurtigt som muligt kan udfylde en plads. Samtidig er elever billige i forhold til udlærte medarbejdere. Vi gør os umage for at give eleverne et godt forløb, hvor de kommer rundt på virksomheden og prøver de områder af, som er relevante for dem. De skal jo gerne ende med at være de udlærte lærlinge, vi selv har lyst til at ansætte.”

At uddannelse og elever er noget, der bliver satset på hos HARIBO, det vidner DI's lærlingepris Sydsjælland 2010 om, som gik til en elektrikerlærling fra HARIBO. Uddannelse og social ansvarlighed er i det hele taget vigtigt for HARIBO, som f.eks. også har et internt trainee-program og både modtager og sender medarbejdere med særligt potentiale til afdelinger i udlandet.

Samtidig har personalechefen også forventninger til sine elever: ”Vi rekrutterer elever ud fra deres skolebaggrund og deres personlighed. Man mærker hurtigt på folk, om de brænder for det, de laver, og vi skal mærke, at de har initiativ og vilje. At være hos os skal ikke være en placering, men et ønske fra den enkelte medarbejder uanset om man er elev eller færdiguddannet.”

I lokalområdet kender Helge Lynge Larsen kun til 4-5 andre virksomheder, som tager elever ind. Hvis flere virksomheder udbød elevpladser, kunne der være en elevplads til alle de mange tusinde, som søger, mener Helge Lynge Larsen.

”Tiden for ufaglært arbejdskraft er ved at være forbi. Det kræver et flow i samfundet løbende at få uddannet de unge, og alle virksomheder bør bidrage. Man skal huske på, at når virksomhederne vil ud og ansætte kvalificeret arbejdskraft, så har de selv været med til at skabe problemet, hvis der ikke er nok at rekruttere,” slutter Helge Lynge Larsen af.

Helge Lynge Larsen

Personalechef hos HARIBO Lakrids A/S

Kontakt:

Tlf. 5676 2226

helge.lynge.larsen@dk.haribo.com